

Operace Hess

Leo Kessler

**MILITARY
MILITARY**

OPERACE HESS

PRAHA 2011

Přeložil: **JAN LUSK**

Leo Kessler: Operace Hess

Vydání první

Copyright © Leo Kessler 1987

Published by arrangement with Gillian Mary Tidmus-Whiting, York

All rights reserved

Vydalo nakladatelství Baronet a.s., Izraelská 6, Praha 10, www.baronet.cz
v roce 2011 jako svou 1627. publikaci

Přeloženo z anglického originálu The Hess Assault

vydaného nakladatelstvím Century Hutchinson Ltd, Londýn v roce 1987

Český překlad © 2011 Jan Lusk

Přebal a vazba © 2011 Ricardo a Baronet

Ilustrace na přebalu © 2011 Martin Vančát

Odpovědný redaktor Josef Frajs

Sazba a grafická úprava Ricardo, Sázavská 19, Praha 2

Tisk a vazba: **FINIDR**, s. r. o., Český Těšín

Veškerá práva vyhrazena.

Tato kniha ani jakákoli její část nesmí být přetiskována, kopírována
či jiným způsobem rozšiřována bez výslovného povolení.

Název a logo **BARONET**® jsou ochranné známky zapsané

Úřadem průmyslového vlastnictví pod čísly zápisu 216133 a 216134.

ISBN 978-80-7384-420-2

BARONET

Praha 2011

Leo Kessler

OPERACE HESS

Z historie pluku SS Wotan

POZNÁMKA AUTORA

Pro spisovatele populární beletrie je běžné dostávat dopisy od čtenářů. Znáte to, školáci, kteří vás napodobují v písemných pracích, američtí lovci autogramů, aby pak váš podpis patrně obratem prodali, všelijací rýpalové, kteří vám pohoršeně píší, že německý tank Pz III nebyl vyzbrojen kulometem vzor 1942, nýbrž 1934 a tak dále.

Spisovatelé mého druhu však jen zřídka obdrží dopis od právníků (pokud to není výstraha nebo předvolání). Ale před nějakými šesti lety mi přišel dopis od advokáta ze Stirlingu o tom, že jeho klient „zná“ mou práci a rád by mi dal nabídku napsat jeho příběh.

Když jsem dopis dočetl přibližně do těchto míst, už jsem ho chtěl hodit do koše. Má předchozí zkušenost s psaním něčího příběhu – šlo o českého špiona – mě zrovna nenadchla. Naštěstí však můj pohled zachytil jméno muže, o němž chtěl advokátův klient psát. Byl to Rudolf Hess, jediný obyvatel věznice ve Spandau, který byl – a stále je*) – držen v izolaci od 10. května 1941.

Přirozeně jsem se chytil. Skutečný důvod, proč se zastupce nejmocnějšího muže v Evropě tenkrát v roce 1941 sám od sebe rozhodl podniknout onen odvážný let do Skotska, mě vždy fascinoval. Dohodli jsme schůzku na neutrální půdě ve městě nedaleko Stirlingu. Advokát trval na „nejpřísnější diskrétnosti“, protože jeho klient

*) Zemřel 7. srpna 1987; pozn. české redakce.

stále „pracoval na citlivém postu ve službách Jejího Veličenstva“.

Dotyčný člověk, pan George C., mi připadal trochu starý na to, aby byl stále ve službách Jejího Veličenstva. Řekl bych, že mu bylo určitě sedmdesát, měl typickou červenou skotskou tvář s velkým nosem a byl veselý a zároveň velmi, velmi obezřetný. Jako by měl na čele napsáno *policajt*.

Nakonec vyšlo najevo, že není policistou, ale vězeňským dozorcem, jehož služba se datovala už od třicátých let. V roce 1941, když sloužil v Šanghaji, byl zajat Japonci a strávil čtyři roky za mřížemi ve vlastní věznici.

„Jo, jo,“ pousmál se nad svým „kalíškem“ s pitím, „poznal jsem, jak to tam vypadá zvenku i zevnitř.“

Nyní, navzdory skutečnosti, že dávno překročil důchodový věk vězeňských dozorců, byl stále ve službě. Abychom se vyjádřili přesně, bylo to v Berlíně ve věznici Spandau. Jeho jediným vězněm byl Rudolf Hess, kterého hlídal od roku 1947.

„Znám toho vašeho Hesse líp než jeho vlastní máma. Každé večer s ním dřepím na gauči a čumím na bednu. Hej, dám si ještě panáka, jestli platíte.“

Na mou první otázku, jak to, že ještě pracuje, když už mu musí být přes sedmdesát, se mi dostalo podobné odpovědi jako na většinu následujících dotazů: „Ehm, rád bych vám to řekl, pane Kessler, ale znáte zákon o státním tajemství. Mám zalepenou hubu.“ A celou dobu se potutelně uculoval. Možná byl starý, ale dokonale se vyznal v lidech a dokázal jednat s chytrými i hloupými. Měl za sebou koneckonců padesát let života s kriminálníky toho i onoho druhu.

Ale to málo, co prozradil, vzbudilo můj čich pro senzace. Ano, jednou došlo k nikdy nezveřejněnému pokusu dostat Hesse ze Spandau helikoptérou. Od té doby byla na strážních věžích umístěna protiletadlová děla. Obě strany, Východ i Západ, měly špiony

a informátory mezi personálem kuchyně, která Hessovi vařila. Hess byl podle všeho velmi posedlý svou váhou. („Jo, ten váš Hess si dává pozor na pas! Ne jako já,“ poplácával si Skot své mohutné břicho.) Obě strany se evidentně bály, že se ta druhá pokusí unést Hesse z vězení během své měsíční strážní služby ve Spandau.

Ale když došlo na to, proč jako prvního kontaktoval mě a co přesně chtěl, abych napsal, starý Skot se uzavřel jako ústřice.

„Ta otázka má cenu mojí penze. Kdybych vám to teď pověděl, vzali by mi ji. Ale v den, až půjdu do důchodu, vám všechno řeknu – v Berlíně.“ Byl to opravdu velice prohnaný Skot.

Domluvili jsme si schůzku za dva týdny v Berlíně. K 1. dubnu měl odejít do důchodu a pak odhalí velké tajemství o Hessovi, které vydá na senzační knihu.

„Nebojte se, pane Kessler, pro nás oba z toho bude pořádný balík peněz.“

Tato první schůzka mi nedala spát. Starý Skot očividně věděl něco o svém vězni, co přimělo úřady, patrně britské (byl přijat v roce 1947), aby ho zaměstnávaly ještě dlouho po dosažení důchodového věku, což bylo pětasedesát let. Věděl snad Mr. C., koho letěl Hess do Skotska doopravdy navštívit?

Oficiálně uprchl Hess do Skotska 10. května 1941, aby se setkal s relativně neznámým skotským aristokratem, vévodou z Hamiltonu. Ten měl podle úřední verze zorganizovat setkání Hesse s blíže neurčenými nejvyššími politickými vůdci, aby uzavřel mír mezi Británií a nacistickým Německem. Ale jakou moc měl vévoda, který v té době sloužil v RAF? Kromě toho Churchill by s Hessem nikdy nediskutoval o podmínkách příměří – ani s kýmkoli jiným. Jakýkoli pokus uzavřít mír mezi Německem a Británií by byl podmíněn odstraněním Churchilla z úřadu a možná i jeho uvězněním.

Ale možná Hess nepřijel za vévodou z Hamiltonu? Třeba se měl setkat s opozicí v tehdejších politických kruzích. Samozřejmě tu byli lidé, kteří byli připraveni se s Hitlerem dohodnout, někteří proto, že měli pocit, že Británie nad Německem nemůže zvítězit, jiní proto, že věřili, že mír je jediný způsob, jak zachránit britské impérium, a pár cyniků, kteří věděli, že Němci brzy zaútočí na Rusko. Ať se Němci a Rusové mezi sebou pobijí na kontinentu a my z toho vyjdeme jako vítězové, domnívali se. Ano, toho jara, kdy šla Británie od porážky k porážce, tu byli vedoucí politici, kteří byli ochotní hovořit s nacistickým Německem o míru. Jejich aktivity z oficiálních záznamů 2. světové války tiše zmizely. Mohlo by jméno osoby, za kterou Hess skutečně přiletěl, být tím tajemstvím pana C.?

Setkal jsem se s ním ještě jednou v Berlíně, přesně týden předtím, než měl odejít do penze. Měl malý moderní byt sotva sto metrů od hranice ruského sektoru, což mě dosti překvapilo. Za sedm dní mi všechno prozradí a „královna v Londýně si může jeho penzi nechat“. Obrátil do sebe opravdu velkou sklenici whisky a vědoucne se usmál.

„Co myslíte, pane Kessler, kolik na tom vyděláme?“

Nemělo cenu zkoušet mu vysvětlit, že to záleží na tom, jaký příběh mi poví. Vydavatelé se o něj, nicotného vězeňského dozorce, budou zajímat jen tehdy, pokud na Hesse vytáhne nějakou senzaci.

„Slibuju, bude to senzace,“ prohlásil na konci dlouhého večera a široký skotský obličej měl zardělý od whisky. „Bude z toho pro nás oba spousta prachů, panáčku.“

Dalšího dne byl mrtvý. Později se tvrdilo, že zemřel na silný infarkt. Kdo ví? Toho posledního večera se zdál být svěží a v dobré náladě, když pil svou whisky a jedl *Wurst und Sauerkraut*, které mu připravila oddaná postarší německá dáma, kterou jsem podezříval, že je víc než „jenom kamarádka“. V každém případě to

pro neznámou osobu nebo osoby byl velmi příhodný infarkt. Těsně předtím, než by to podle vlastních slov „všechno vyklopil“, odešel na věčnost.

Ale co „to všechno“ bylo? Chystal se mi starý Skot říci, že Hess letěl do Skotska ve skutečnosti proto, aby se setkal s R. B., který v té době stále žil, nebo dokonce s D. H., který je naživu dodnes? Jaké bylo sakra jeho tajemství?

Tehdy jsem to nevěděl, ale plakal jsem na naprosto špatném hrobě. George C. věděl něco daleko senzačnějšího. Byl to úžasný příběh, možná poslední tajemství 2. světové války. Na správnou kolej mě nasměroval „Schulzeho dopis“, jak se mu začalo říkat v hamburských novinářských kruzích, ačkoli nikdo z cyniků v redakcích hamburského *Bildzeitung* nebo *Sternu* nevěřil v jeho pravost. Už se ošklivě spálili s podvrženými Hitlerovými dopisy za několik milionů marek. „Schulzeho dopis – *nein, danke!*“

V době, kdy učinil kolečko mezi hamburskými novináři (včetně Springerova *Die Welt*) a vrátil se zpět do *Forsthaus Zwei*, domova důchodců v nedalekém Bad Oldesloe, který starý Schulze obtěžoval svým nedovoleným pitím a pokusy „dostat se do kalhotek“ tam ubytovaných babek, byl už bývalý *oberscharführer* Schulze mrtev. Nedoložené fámy tvrdily, že padl v akci, když „tančil matracovou polku“, jak tomu vždycky říkal, s osmnáctiletou italskou uklízečkou.

I když to byl bezpochyby darebák, bělovlasí tlustí pánové, kteří před čtyřiceti lety byli postrachem Evropy, pohřbili bývalého *oberscharführera* SS se vši parádou. Rozhodně nepatřil k nejposlušnějším příslušníkům SS, ale jeho bojovému záznamu se nikdo nevyrovnal. Byl koneckonců jedním z mála přeživších poddůstojníků, který si vysloužil každé vyznamenání, jež nacistické Německo udělovalo, včetně Rytířského kříže.

Diskrétně, protože Německá spolková republika je zemí bez historie (nemá ráda, když se jí připomíná

SS), ale důstojně byl starý rošťák uložen k věčnému odpočinku v odlehlé části velkého hamburského hřbitova ve Wandsbeku. Místní odnož HIAG^{*)}) publikovala stručný přehled Schulzeho vojenské kariéry v SS v časopisu *Der Freiwillige* s popisem toho, jak si vysloužil medaile.

Právě v tomto článku, vydaném dříve toho roku, jsem narazil na první stopu toho, co se chytrý starý Skot chystal o Hessovi odhalit, než nešťastně skončil. Na základě krátkých citací z „Schulzeho dopisu“, jemuž nikdo v hamburském tisku nebyl ochotný uvěřit, neznámý kronikář píše: „Železný kříž první třídy jsem obdržel v malé krabičce, když jsme byli až po rypák ve sračkách u Smolenska. Větší užitek než ten kousek plechu by mi přinesla placatka. Ale překvapilo mě to, protože jsem si myslel, že o nepovedeném kšeftu, co jsme měli u Little Saxtonu, už nikdo nechce slyšet.“

„Oberscharführer Schulze byl v úderném pluku SS Wotan dobře známý svým poněkud jadrným vyjadřováním,“ dodával kronikář poněkud omluvně.

Little Saxton! Jméno anglického sídla se do mě zabodlo jako ostrý nůž. Co dělal Oberscharführer SS Schulze v Anglii v roce 1941 (SS dobyly ruské město Smolensk na podzim toho roku, a z toho jsem usoudil, že šlo o rok 1941), aby si vysloužil Železný kříž první třídy? Záznamy hovoří o tom, že ani jediný příslušník německých ozbrojených sil, samozřejmě kromě samotného Hesse, během celé 2. světové války nevstročil na britskou půdu, s výjimkou zajatců a těch, kteří spadli mrtví z nebe!

Ale bylo toho ještě víc. Po Hessově dramatickém parašutistickém seskoku poblíž Dungavel Hill ve Skotsku a předtím, než byl převezen do Mytchett Place, kde zů-

^{*)} Hilfsgemeinschaft auf Gegenseitigkeit der Angehörigen der ehemaligen Waffen SS – Vzájemné svépomocné sdružení bývalých příslušníků Zbraní SS.

stal až do června 1942, byl dočasně držen v bývalém hotelu v suffolkské vesnici, která nakonec po letech eroze zmizela ve vodách Severního moře během velkých záplav v roce 1952. Tahle ztracená vesnice se jmenovala Little Saxton.

Co tedy dělala *černá garda* před tolika lety v Little Saxtonu? Co vyústilo, jak Schulze vyjádřil ve svém dopisu pro *Bildzeitung*, v „nepovedený kšeft“? Věřím, že odpověď na tyto otázky poskytne tato kniha.

Leo Kessler, podzim 1986.

DEN PRVNÍ

SOBOTA 10. KVĚTNA 1941

1.

Klesl nad osadu Eaglesham přesně na vytčeném kurzu. Nyní sledoval šedivý had silnice vedoucí mírným obloukem do Dungavelu. Motory byly doruda rozpálené po tak dlouhém letu na plný plyn, ale neodzkoušený prototyp si vedl dobře. Jeho přítel Willi Messerschmitt může být na svou novou stíhačku pyšný.

Trhl kniplem zpět a začal stoupat. Rychle pohlédl na zeleně svítící ručičku výškoměru. Ukazovala téměř dvě stě metrů, minimální výšku, z níž mohl skočit. Věděl, že profesionální *fallschirmjäger* z parašutistické jednotky generála Studenta skáčou ze sto padesáti metrů. Ale to byli trénovaní mladíci o polovinu mladší než on. Pokud by se během skoku něco zvrtilo, potřeboval mít výšku, aby situaci zvládl a vybral si místo k přistání.

Rutině se připravoval k dalšímu kroku. Vypnul motory. Náhle bylo všude ticho rušené jen svištěním větru. Pečlivě zajistil vrtule, aby je proudění vzduchu nemohlo znovu roztočit. Báł se, že by se do nich mohly zamotat šňůry jeho padáku. To by byla katastrofa. Nic nesmí ohrozit úspěch této mise, která ho přivedla na tuto dlouhou cestu z Německa do odlehlého kouta zemědělského Skotska.

Na okamžik zaváhal a přemýšlel, kdy mu zase dovolí letět. Létání ze srdce miloval od chvíle, kdy za minulé války coby třikrát raněný bavorský pěšák přešel k Říšskému letectvu a stal se stíhacím pilotem. Po válce, jako

zchudlý student mnichovské univerzity, neměl dost peněz, aby si mohl dovolit létat. Později však, když se setkal s *Führerem* – „největší událost v celém mém životě,“ často zdůrazňoval svým nemnoha přátelům – začal opět létat. Ale pak, když se strana dostala k moci, Vůdce trval na tom, že by prominenti neměli létat, protože hrozilo nebezpečí nehod. Tento zákaz v zásadě platil jen pro něj a „Tlustého Hermanna“^{*)}, jediné dva vycvičené piloty v celém stranickém vedení. Každopádně „Tlustý Hermann“, někdejší eso a velitel Richthofenovy letky, byl příliš otlý, aby se vyšplhal do kokpitu.

Samozřejmě jako vždy Vůdce uposlechl. Ale po pádu Francie v minulém roce začal znovu tajně létat z augsburského letiště. S pomocí svého přítele Williho Messerschmitta se seznámil s novým tajným Me 110, i když konstruktérovi neřekl proč. Nechal Williho, aby si myslel, že chce létat toliko pro potěšení a vzrušení z toho, že je zase ve vzduchu.

V horké tmě kabiny se pilot ušklíbl. Chudák Willi bude mít určité problémy, až se Vůdce dozví, co celou dobu za jeho zády v Augsburgu dělal. Říkal si však, že vše bude zapomenuto, jakmile jeho mise uspěje a celý průběh války nabere jiný směr. Tím si byl jistý. Pustil z hlavy Williho i Augsburg a pohlédl na výškoměr. Ukazoval dvě stě padesát metrů. Byl čas jít na věc.

Na tak velkého muže pracoval svižně. Natáhl obě ruce a odsunul dozadu kryt kabiny. Šel hladce. Postavil se. K jeho úleku jím silný proud vzduchu mrštil zpět do kožené sedačky tak silně, až zalapal po dechu. Chvilí tam seděl zhroucený a zuřivě přemýšlel, jak se dostane ven. Při tak nízké rychlosti a výšce byla každá sekunda důležitá. Co bude dělat?

V stříbřitém šeru před ním se vynořil Dungavelský kopec. Zatnul zuby a vši silou se znovu zapřel. Neús-

*) Letecký maršál Hermann Göring, přezdívaný tak pro své obrovské břicho.

pěšně. Nedokázal dostat ramena ven z kokpitu. Kopec byl čím dál větší. Zbývaly mu už jen vteřiny. V zoufalství si vzpomněl na starý trik ze svých válečných dnů. Přitáhl knipl. Země zmizela a náhle se ocitl vzhůru nohama. Takovýmto způsobem vždycky unikl, když některý z jeho fokkerů dostal v roce 1918 zásah a řítil se dolů vstříc záhubě.

Krev se mu hrnula do hlavy. Před očima mu tančily stříbrné hvězdičky. Ušní bubínky měl napnuté k prasknutí. Zahalila ho červená mlha a na okamžik ztratil vědomí. Jeden z nejmocnějších mužů Evropy letěl bezvládně ve svém letadle vzhůru nohama v minimální výšce. Pak si opět nejasně začal uvědomovat, kde je. Omámeně potrásl hlavou. Vrátilo se mu vidění. Centimetry od své tváře spatřil výškoměr a rychloměr. Oba ukazovaly nulu.

Nebezpečí ho přimělo jednat. Adrenalin mu pumpoval do krve novou energii. Po pětadvaceti letech létání instinktivně věděl, co má dělat. Nějak se mu podařilo v těsné kabině skrčit nohy. S heknutím zabral a byl venku.

Do tváře ho udeřil ledový vítr. Šokem zalapal po dechu. Padal nesmírnou rychlostí. Zemře. Popadl mosaznou rukojeť a prudce trhl. Křup! Něco mu krutě trhlo rameny a nad ním rozkvetl baldachýn z bílého hedvábí. Jeho šílený pád se zbrzdil. Vítr okamžitě utichl. Všude byl náhle klid a mír a on se jemně snášel a kýval se lehce, ale nikoli nebezpečně ze strany na stranu. Dokázal to. *Himmelherrgottnochmal*, on to dokázal!

Klesal níž a níž a nořil se do mlhy nad prázdnými poli, která rozptylovala stříbrné světlo plného měsíce. Natácel krk a snažil se zahlédnout orientační body, které v Německu celé měsíce studoval. Po jeho pravici stála řada stavení, jež poznával. Byla však zatemněná a z komínů nevycházel žádný kouř. Skotsko vypadalo tak opuštěně, že klidně mohl být posledním živým člověkem na světě.

Letoun se řítí k zemi směrem k řadě stromů. Pilot se modlí, ať shoří nebo se rozpadne nárazem. Nechtěl, aby vrak prozradil expertům anglického královského letectva tajemství profesora Messerschmitta.

Stroj dopadl na zem a do vzduchu se vznesla sprška zlostných červených jisker. V dalším okamžiku ho zcela zahalil hustý oblak prachu a kouře. Pak zapomněl na letadlo a Williho tajemství. Drsná země dole se rychle blížila. Ztuhl.

Dopadl tvrdě a pár kroků klopýtal. Svalil se na zem jako opilec, chvíli ležel a popadal dech. Stále se držel popruhů a celé jeho mohutné tělo zaléval studený pot. Přes silnou kůži obšitou leteckou přilbu zaslechl slabé poplašné výkřiky a možná i nadávky. Brzy ho najdou. Bílý padák, jenž se zplihle vzdouval v mírném vánku, ho prozradí. Nezáleželo na tom. Chtěl, aby ho našli.

Zatímco stále bojoval s dechem, vyprostil se z padáku a sundal si přilbu, aby si setřel pot z čela a hustého kudrnatého obočí nad podivnýma, hypnoticky upřenýma (někdo by řekl šílenýma) očima a trpělivě čekal, co se stane. Výkřiky sílily. Přicházeli...